

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Aprilis, Maii & Ivnii

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita S. Antonini Archiepiscopi Florent. ex ea quæ est iussu Clementis septimi Rom. Pont. à F. Vincentio Mainordo ordinis Prædicatorum exactè co[n]scripta. Migravit è corpore anno Domini 1459. Relatus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42716

Sedes, Athanasio magnis oppugnationum procellis agitato tutissimus portus fuerit, & tanquam aylum & perfugium calamitatum omnium beatissimi viri: non sine diuino consilio factum videtur, ut fortissimus fidei defensor, Religionis in Oriente propagandæ, & Ecclesiasticæ vnionis conciliandæ causa, iterum quodammodo post annos mille ducentos & amplius ad urbem redierit, præclaro ei constituto domicilio. Gregorius siquidem 13. Pontifex Max. studiosissimus Catholicæ fidei propagator, cupidissimusque Orientalis Ecclesiæ vnionis & pacis, Romæ templum egregium S. Athanasij nomine construxit, collegiumque Græcorum instituit: vbi cõplures adulescentes bonis moribus, & Orthodoxæ fidei doctrina erudiuntur: ex quo seminario vberes studentes quando pietatis fructus ad Orientalem Ecclesiã venturos, Dei benignitate, & S. Athanasij patrocinio sperare licet.

Magnificum
templū Ro-
mæ S. Atha-
nasio erectū

C. Baron. in
not. Mart.
Rom.

VITA S. ANTONINI ARCHIEPI
copi Florent. ex ea qua est iussu Clementis septimi Rom. Pont. à F. Vincentio Maiorido oratoris Prædicatorum exactè cõscripta. Migrans è corpore anno Domini 1459. Relatus autem in numerum Sanctorum, ab Hadriano Sexto Papa, anno 1523.

2. Maij.

Patria & parentes S. Antonini.

Antonius, qui propter staturæ breuitatem Antoninus vocabatur, Florentiæ honestis parentibus, Nicolao & Thomaſia, anno 1389. Urbano Sexto Pontifice & Venceslao Cæſare natus est. Nicolaus pater vir probatis moribus, Tabellionatus collegio, quod in vrbe Florentina haud contemnendo loco habetur, quæſtus præfuit. Ut primùm infanciam excessit, tanta cepit

primorū integritate ac præcipuo pietatis studio
 florere, vt totius penè ciuitatis ora in se conuer-
 tit. Annos natus quindecim, perfectioris vitæ
 desiderio inflāatus, ad Ioandominicum Florē-
 tinum admirandis virtutibus & doctrina in pri-
 mis clarū (qui ad radices Fesulanæ ciuitatis cœ-
 nobium Diui Dominici à fundamentis excita-
 to) profectus est, vt per eum ad idem vitæ insti-
 tutum assumeretur.

Sed Ioandominicus quamuis mirificè adole-
 scentis indole, & acuto viuaciq̃ ingenio dele-
 ctaretur, teneram tamen ætatem caufatus, & gra-
 cile corpusculum miseratus, propositum eius di-
 stulit. Cumq̃ ex eo num̃ literarum studijs ope-
 ram daret, quæ reret, audiretq̃ eum in Pontifi-
 cius sanctionibus voluendis, (quas in vnum volu-
 men digestas, Decretum vocitant) sedulum esse:
 Heus, inquit, fili reuertere ad paternos lares,
 mox inter nostros admittendus, cū Decretum
 totum ita excusseris, vt planè imbibiſſe videaris.

Putabat enim se ea ratione pueri ardorem tan-
 tiſper temperaſſe, quòd non tam properè rot ca-
 nonum poſſet immenſitatē & volumina deuora-
 re. Sed Antoninus propositi ſui tenax, elapſo ſta-
 tim anno Feſulas reuerſus, promptè & alacriter
 ad omnia tanta facilitate reſpondit, vt iam non
 exclusus, ſed iniecto regulari habitu attonſus,
 annum agens xvj. intra Prædicatorū ordinem ad-
 miſſus ſit.

Cumq̃ Feſulanum cœnobium nondū abſolu-
 tum eſſet, mox Cortonā regularibus imbuendus
 diſciplinis miſſus eſt, vbi iam tum radios doctri-
 næ ac ſanctitatis emittere videbatur: quibus po-
 teſt, quaſi iubar ſplendidiffimū tenebricoſas ho-
 minum mentes illuſtrauit. Exacto anno iurauit
 in Præ-

Petit admit-
 ti in ſocie-
 tatem Domi-
 nicanorum.

Induitur ha-
 bitu S. Do-
 minici.

Vigilia, studia & preces eius.

Multis coenobijs praesuit.

Vitae austeritas.

Insignis eius humilitas.

Item misericordia.

in Prædicatorum instituta, Fæfulasq; reuersus ocio perpetuum bellum indixit, prorsus vt formidat ac cibi parcissimus, aut in orationibus pernoctaret, aut certè lectioni & conscribendis, quos nobis tâta omnium ordinum atque adeò totius orbis utilitate reliquit, libris incumberet. At mirum profectò est, vt tâtulus homo grauissimis morbis ad mortem crebrò confectus, potuerit non dicà totò conscribere, sed vel perlegere: præsertim cum profecturis plerumque fungeretur, quæ solù hominem & curarum vacuù exigere videntur. Romæ, Neapoli, Florentiæ, Senis, Caietta, Cortone, Fæfulis Priorem egit. Mox etiã Romanæ provincie ac Neapolitanæ Vicarium generalem, quod illi munus demãdatum fuerat, vt collapsas à peregrinis domos, in pristinum vitæ cãdorem reuocare. Institutorum sui ordinis erat seruantissimus. Cõtinuo semper est vsus, sed & zona interdù ferrea, caninis cupiditates domabat. Humi accubans, aut tabulato illisus dormiebat: sed & frequenter intocato semet funiculo verberebat. Vt sacerdotio initiatus est, quotidie & ipse sacrificabat, & sacrificio etiã alteri deuotus adstabat. Eò humilitatis se abiiecit, vt Præfectus etiã coenobijs & promonacijs, culinã adiret, cacabos, ollas, athena mūditijs, & infimæ sortis famulis seruiret. Quod ipsi Pontificè ageret, non omisit. Iã verò quo charitatis & misericordiæ ardore flagrauerit, quis oratione consequi valeat?

Cùm aliquando puellam immanè lachrymantem, & querulas voces edentem conspiceretur, cognitaq; eiulatus causa, quòd capisteriũ capiti cum linteis lotis impositũ, casu repentino distingisset, blandè illam affatus, vt domũ ad matrem reuerteretur suavit. Sed illa cum matris munita & m-

Et iurgia maximè timeret, Antonini non modò
 uoces ad aures non admisit, sed etiã fuga sibi con-
 silere uoluit. Tũ ille misericordia motus, ne quid
 libis missella cõtraheret, & in apertũ salutis dis-
 crimẽ cõijceret, acceptas capisterij partes, cùm
 Iesu nomẽ inuocasset, factõ crucis signo itã coag-
 mentauit, ut nulla in eo fracturæ indicia appare-
 rent. Hęc illi ante initum Pontificatum prima
 uirtutum tyrocinia fuẽre.

Interea Bartholomæo Zarabella, qui Florẽtię
 Pontificiam dignitatem cum auctoritate tenebat
 humanis rebus exẽpto, Eugenius Quartus Roma-
 nę Ecclesię Pontifex, Antoninũ Archiepiscopũ
 Florẽtinũ declarauit. Quod ut uir sanctus pri-
 mũ intellexit, fugam statim animo uoluntate
 cepit, tantãq; animi cõstantia ac ferè pertinacia
 oblatę dignitati resistere, ut nisi diuina quẽdã uis
 intercessisset, nunquã expugnatus ad consentien-
 dam fuisset. Cũquẽ nullũ omninõ elabendi per-
 fugiũ sibi reliquũ cerneret, ad Præfulatũ molã
 uelut ad pilstrinũ se trahi passus est. Videre lice-
 bat uirũ sanctum toto in terram corpore prostra-
 tum, passisquẽ manibus collachrymantẽ, pasto-
 ralem demũ sarcinam in humeros reclinare.

Ad Pontificatum autem euectus, qualẽ se præ-
 stiterit, quãtũque suis temporis Prælatos uirtutũ
 omnium splendore obscurauerit, non est nostrę
 facultatis exponere. Itã enim totos xiiij. in Episco-
 patu exegit años, ut in cæteris quoq; Magnũ Gre-
 gorium, qui tantundẽ Romanę Ecclesię præsedidit,
 sit uisus imitari. Primũ omnium in familia mo-
 destiã præ se tulit. Plures enim, quam sex eosque
 frugi ac temperatos domi non habuit, qui
 uix obeundis negocijs præpositi possent suffi-
 cere, omni luxu tam in victu suo suorumque,
 quam

Eius egregi-
 um miracu-
 lum.

Designatur
 Archiepiscopus Flo-
 rentinus,

Angusta fa-
 milia & res
 familiaris,

quàm in amictu refecato. Suppellex aut infra-
mentum aliquod quid esset, nesciuit. Vnicum
tantum mulum, eumque non coemptum, sed
dono acceptum, ad extremas necessitates aluit:
quo ramentum non nisi senecta & occulta aegritudi-
ne confectus, cum aliquò proficiscendum e-
re, uehebatur Familiam, quam crebrò ad Dei cultum
hortabatur, et si non splendide, non parè ramentum
ali imperabat. ipsi parabili facilique cibo con-
tentus; durum tantum & inexorabilem exactio-
nem placare studebat.

Noctu ad matutinas laudes, vigilabat semper,
quibus attentissima mente persolutis, quod reli-
quum erat temporis ad horam diei tertiam aut
lectioni sacræ, aut eudendis libris impendebat.
Hora tertia sacrificium, quod rarò intermitte-
rebat. Peracto sacrificio reliquum diei tempus
in obeundo pastoralis munere absumebat. No-
mo erat tam vulgaris, cui ad eum non parere-
ditus. Ingenio fuit humanissimo, ut nullum vo-
quàm nè domesticos quidem, qui ob oculos quo-
tidie versabantur, quamuis ob culpam acerbiore
verbo prosciderit, sic ut nè paululum quid com-
moueri, nè dicam excandescere, etiam si id tri-
ximè vellent, posse videretur; denique, facilius
disses gelidum marmor, quam mitissimum vo-
trem incallescere. Omnes omnium causæ, non se-
cerdotum tantum, sed prophanorum quoque
ad eum vertebantur. Aedes assiduo religiosorum
vitu terebantur: qui frequentissimi aut elemo-
sinas accepturi (cuncta enim in pauperes, pariter
pauperum erogabat) vel de rebus dubijs consul-
turi, quasi ad castelle oraculum consuebat. Tan-
ta enim prudentia & metis acumine atque adeo
consilio pollebat, ut cuncti eum etiam ante Post-
ticia

Ingenium
placidissi-
mum.

Antoninus
Confessorum
curie dicitur.

titatum Antoninum: Confiliorum appellaret.
 Sicuti verò ab illis negociorum fluctibus es-
 ferriatus, mirum quanto ardore ad litterarum
 studia sacrarum, atque ad orationis ancoram re-
 correbat. Mitto nunc præter quotidianum ho-
 rorum munus, privatas preces & orationes, quas
 pro varijs ecclesiæ necessitatibus offerebat: illū
 mentis ascensum, qui nullo labiorum motu nul-
 lagenū fluxura eget, quis (quæso) satis explica-
 bit? Nulla fuit unquam tanta negociorum moles
 ut vel tantillum hominem Deo plenum retine-
 re possit, quin in sublime totus speculatum cæ-
 lestia raperetur, prorsus ut ipsa corporis moles
 simul cum mente subleuata, in aëre pèdula ma-
 neret. Quod quidem contrigisse constat, dum no-
 stis ad imaginem crucifixi intrà cubiculum ab-
 stus oraret. Accidit etiam cum die quodam ad
 orationis secreta se conferret, ut ad sublimem
 Crucifixi imaginem raptus, dulciter illud am-
 plius stringeret, & oscula lateri de fossa fige-
 ret. Hinc illa inter tot rerum fluctus, animi tran-
 quillitas: qua usque adè præstabat, ut nulla un-
 quam tanta posset perturbatione ac mundi tri-
 cis irretiri, ut quoties vellet, non statim ad diui-
 narum rerū theoremata rediret, & interna qua-
 dam mentis dulcedine frueretur.

Severitati summam humanitatem & miseri-
 cordiam semper copulavit: qua, in primis in er-
 ratis sacerdotum utebatur. Ita factum est, ut oleo
 clementiæ ad rigoris vinum adiecto, neque ad
 delicta prorsus coniuveret, neque etiam ad vi-
 vum vulnera ressecaret. Quo temperamento pe-
 ritus artifex vsus, Clerum, quem in omne fl. giti-
 orum genus ferè prolapsum acceperat resump-
 to quodam probitatis ac modestiæ nitore, in me-
 liorem

Eius miræ
 ecitates.

Rapitur sub-
 limis ad cru-
 cifixi imagi-
 nem.

Fortitudo
animi eius,
in perferen-
dis labori-
bus.

Omnia pon-
tificis mu-
nia per se
obit.

Eius mirā-
acula.

Stérile mā-
trona, im-
presso etu-

liorem formam restituit. Non frigora, nō ætus
non pluuiæ, non turbines, nulla denique peri-
cula præfulem morabantur, quò minus omnia
sedulo & statim obiret: ita ut robustissimos iuue-
nes, in perferendis laboribus, senex ipse & tenui
valetudine superaret. Triennio ferè, antè quàm
mundo excederet, cùm comperisset in maximo
templo, diuinas laudes confusus, quàm paratè
set celebrari: statuit eò singulis noctibus, ad mo-
destiam exemplo magis quàm edicto docèdam
se conferre. In proposito persistètem, nullis pro-
cibus & hortatibus potuerunt duo ex domesti-
cis sacerdotibus auocare, quin nocte quadam
quæ ventorum turbine & pluuijs solito spere-
ùs inhorruerat, ad ecclesiam illam fidei locu-
ritatis igne feruidus properaret. Omnia
Episcopatus templa, non per vicarios, sed ip-
se visitabat. Quas dùm obiret, signis numero-
paucis ac magnitudine præstantibus illustrabat.

Ad Mugellanam vallem cùm venisset, ea Bo-
noniam versùs ad radices Appennini iacet, cog-
nito plebanum quendam graui ægritudine con-
flictari, accessit: lectulo innixus, certis precibus
cum intima pietate fufis, sanauit. Cùm ruralibus
ecclesijs adhuc operam daret, Franciscus viri-
moribus & litteris cultissimus, eum ad villam
Castilionem benignè inuitauit. Annuic vir mo-
tissimus, ibidemque nocte vna exacta, cùm po-
stridè se ad iter pararet, Franciscus paucis eua-
nescentis iam nobilis familiæ calamitatem appo-
ruit, quæ vnum Dantem (is germanus erat) reli-
quum haberet, vxori sterili copulatum. Pater-
nam itaque sufficiens proli benedictionem
daret. Mariettæ (id enim vxori nomè erat) ad pro-
des procumbenti, impresso in frõte crucis signo

benedixit
inde in d
ma peper
Floren
Ordinem
tercutis la
lura eiu
dubium, v
descender
uerat ad
morbo co
satis comp
striges co
ctulo, nu
complexi
tur: quæ c
plorare.
cùm fruct
Antonini
mater im
lum orati
cisset, ita
num præ
Non ce
tina vrbe
nigenitus
genere co
Pater pat
dolori &
fide, reli
aduolat.
Pontifex
quenter fr
tissimo pa
stueret,

benedixit: ex illo foecunda reddita, foeminā pri-
cis signo, ef-
mo, deinde septem mares conspicua omnes for-
ficat valdè
mapeperit, foecundam,

Florentiæ Elizabeth, tertium D. Dominici
Ordinem professa, quæ ad sexennium morbo in-
tercutis laborauerat, ad Antonini pedes prouo-
luta eius benedictionem flagitauit. Accepit, ac
in maximo
quàm pat
ibus ad mo
o docēdam
o, nullis pre
ex domeli
Ete quadam
olitis per
fidei h. ca.
Omnini
arios, sed
numero
s illustrauit
misses, et
ni iacet cog
itudinem
tis precib
m ruralib
ciscus vili
m ad vili
nuit vir mo
sta, cum po
paucis eub
itate app
us erat: re
tum. Pater
edictionem
erat: ad pe
crucis sign
b. ac.

Antoni-
ni curatoris optimi orationum præsidia,
mater implorauit. Ex eo cum acceptum sudario-
lum oratione fusa super cubantem filium inie-
cisset, statim restituta salute, omnes illæ dæmo-
num præstigæ diffugerunt.

Non contemnenda nobilitate sunt in Floren-
tina vrbe Filicarij. Ex ijs cuidam filius erat, vt v-
nigenitus vnice dilectus. Is, dubium quo morbi
genere correptus, misellus tandem exspirauit.
Pater paternis effectibus victus, cum satis diu
dolori & lachrymis indulisset, tandem armatus
fide, relicto in cubiculo cadauere, ad Antoninū
aduolat. (Is tunc in D. Marci coenobio nondum
Pontifex habitabat.) Vbi accessit, interclusa fre-
quenter singulribus voce interitum filij sui pien-
tissimo patri detexit, atque vt eum sibi viuum re-
stiteret, flagitauit. Antoninus quauis sibi tantum
vt iura

Vide rem
mixam.

vt iura naturæ solueret, non arrogaret, homini
tamen miserando ciulatu & luctu deformatum
miseratus, obortis lachrymis ad Deum preces
fudit; moxque blandè patrem affatus: Ne te, in
plangore amplius conficias, nè te maceres. Ido-
mum, & filium ad vitam iam reuocatum ample-
xare: Affuit dicto fides. Redijt, filiumque vite re-
stitutum amplexatus est.

A teneris vnguiculis mirificè cum Antonino
creuit miseratio. Florétina ciuitas, tamen si mul-
tas Italię vrbes ingenijs, nobilitate, & opibus vel
æquet vel superet, ob confertam tamen populi
multitudinem, agri angustia mirum in modum
premitur. Hinc fit, vt qui mercatura florere
non iuuantur (quæ pars est populi multo mi-
ma) aut nullis omninò aut exiguis agrorum pro-
uentibus fulti, possint pro splendore natalium
vitam agere: præsertim si quæ fuerint filiarum
maturæ viro, maritis collocandæ. Huic vrbi in
commodo Antoninus inprimis occurrendum
putauit. Itaque viros duodecim statuit, quos à
Martini liberalitate, D. Martini collegiū appel-
lauit. ij, quidquid ex ciuium collatione, in opor-
tissimum coaceruare poterant, totum in
pauperes, sine dolo, sine fraude, sola necessitate
nulla carnis vel sanguinis habita ratione, dis-
debant: in eos præsertim qui nobili progenu
sanguine, emendicare stipem per urbem erode-
cebant. Hoc institutum, labentibus annis tantum
coaluit, vt eo sexcentis familijs, in totum vel in
parte succurratur: in quod & bonam prouidentiam
sui partem ipse contulit, & magistratum, alio
que tam ciues quàm externos, ad idem beneficium
excitauit. Ipse præterea, si quâdo aliquid in Chris-
ti nomine peteretur, mira avaritate tribuere
sibi domi

Insigne mi-
saculum:

Collegium
S. Martini
ab Antoni-
no Florétina
institutum.

Liberalitas
eius in pau-
peres.

domi non haberet, à proximis mutuo capie-
bat: qui si recusassent, vestes, caligas, calceos, do-
mesticam suppellectilem erogabat.

Accidit quandoque, cum sub manu tonsoris
foderet (is Petrus appellabatur) ut civis quidam
prez foribus stare nunciaretur, qui infimis pre-
cibus panem unum peteret: Antoninus ut peten-
ti satisficeret imperavit. At minister cum tres tan-
tum panes domi esse referret, diceretque com-
modum non esse ut alios pararet, vir sanctus ni-
hilominus eum pauperi dari voluit. At illo abe-
unte, mox alij duo superuenere, quibus pari lar-
gitate reliquos duos distribui iussit. Tum præfe-
ctus panariæ cellæ, bile actus, panes alios instan-
ti prandio parare recusavit. Cumque iam tōso
anxistite, Petrus recedere vellet, Antoninus eum
ad prandium inuitavit. At ille, ecquid, inquit,
me detinere vis, qui pane careas? Et Præsul: Ne
questo diffidas, inquit, nam qui iumentis oppor-
tuno tempore escam tribuit, is certè nos homi-
nes pascere non negliget. Mox igitur mensam
sterni, & præfectum panem apponere iubet. At
illo nè micam quidem panis in arca esse dicen-
te: Præsul, vade, inquit, & diligentius scrutare.
Is accepta claue arcam adiens, dictu mirum, cā-
didō pane refertam reperit, quem angelico mi-
nisterio misericors Dominus ibidem collocā-
rat. Præter quotidianas eleemosynas, nummos
aureos centum in Paschalibus celebritatibus, in
subsidia pauperum & pietatis vsus erogabat, vs-
que adeo cauens nè quid ad futuri temporis vsū
in arculas reconditū maneret, ut etiā eo vita fun-
cto, funeri sūptus necessarios defuisse certū sit.

Ac nè prodegisse fortunas Antoninum, sed
pauperes recreasse cognoscamus, breuiter rem
gestam

Psal. 146

Panis diu-
nitus dati.

Kk

Obserua hic
paupertatē,
multis cau-
sam eternę
salutis esse.

gestam enarrabo. Ambrosiana fortē via, solenni die de more iter faciens, in pauperis tecti culmine aesse Angelos contemplatur. Rei admiratione percussus, cum domum introisset, vidit ac tres vnā filias reperit, nudis omnes pedibus & laceras: quæ vt paupertatis extremam iniuriam propulsarent, lanificio, seu textinæ (non enim habeo exploratum) certē operi nescio cui, honestæ virgines incumbabant. Antoninus qui tota misericordia redundabat, nē celebri die operam lanificio cogerentur dare, simul ex proximis commorantibus edoctus, esse probis moribus & ingenuis, statim iubet quantum sat esset, non modo ad inopiam fugādam, sed ad commodos quoque vsus erogari. Labente tempore, cum ille rursus iter faceret, iam non angelos, sed hominem videt fastigio domūs insidere; ac tum subito se mali aliquid suspicatus, quærit quid id esset, nū prolapsæ in scelus aliquod, florem virginis delibassent. Cognito quod refertur elemosinam iam cū inopia non pugnarent, quod lanificio intēderent, quod multū à religioso illo viuentis more concidissent quod delicias demum in vestibus, tūm reliquos ornatus corporis ad amantissimam ingratiitudinis maximæ coarguit, quod in multis viciis luxus, quæ ad fugandam inopiam dederat, auertissent. Tum quod angelos primū, mortis rationem vidisset explicauit; malam esse rerum conuersionem factam; nempe quod simplici cultu, amico angelis, antea vixissent: nunc insolentiores facti, ad luxus & illecebras, demoni ausus præberent; rediret itaque ad se, antiqua virtutis stitura resumeret, & nullū ocio, nullum damnosum locum darent.

Florentino cui pauperi, complures erant filie
iam

iam nobiles, & natu gradēs. Is Antonini monitis, Anunciatae templū, nō modo in ea ciuitate, sed in tota penē Italia celebre petitur, opē filiabus deipara Virgine ante lucē plerūq; properabat. Dūq; in officio perseueraret, accidit vt die quodā duos luminibus captos, præ foribus tēpli stipem de more petere cerneret. Ij, cū se latere putaret, de quæstu plusquā maximo colloquētes, vter maiora lucra reportasset, inter se certabant. Cū verō alter in capitiō affutos sibi esse cc. aureos nummos, alter in galero ccc. affirmaret: bonus ille vir vtroque arrepto, ad Antoninum statim conuolauit. Is ilicō aduocatos cæcos, vt mēdaces ac fures increpauit, quōd inopiam simulātes, eas pecunias egentioribus abstulissent. Itaq; sanctus præsul, vni xxv. alteri xxx. nummos aureos: quod reliquum erat pauperi ciui, ad filiarum dotes fidelis dispensator assignauit.

Penē fugerat, quōd eius etiam nuda verba, diuina quadam liberalitate redundabant. Fiscellam pomis refertā, sancto antistiti vir fortē pauper, spe amplioris muneris donauit. Antoninus hilari vultu & verbis dulcibus gratias agens: Retribuat, inquit, tibi Deus. Ille autem tā angustus animo, quā fortunis tenuis, amisisse se & oleū & operā putās, mœrens & quærulū abijt: quōd nihil plus quā verba reportasset. Id vbi Præsulū renunciatum est, is reuocato ad se homine, papyrum, atramentum, & calamum, & præter hæc trutinam afferri iussit. Mirantibus cunctis quid ageret: tria illa verba papyro perexigua inscripserunt in altera lancium papyrum, in altera poma omnia composuit: ac sublata trutina, statim papyrus, tāquā si ferri massam adiecisset, descendens, pomis in sublimē volitantibus,

Nota de mēdicis fraudulentis.

Nota rem miram.

K k 2

præ-

præponderauit: Nè me, inquit, ingrati tudinis argue. Disce vel serò, diuina tuis munera prægrauare,

Fortiter tuetur Ecclesiasticam libertatem.

Neque verò inter tot miserantis dulcedines, defuit animi magnitudo, vt cum res posceret, de ire obuiam magistratibus, & intrepidus iniqua consilia & conatus, euertere non auderet. In primis verò Ecclesiasticam libertatem, ad usq; dignitatis & vitæ pericula tutatus est. Octouirum magistratus Florentiæ, quanquam nõ supremus, vitæ & necis imperiũ haberet) duos fortè sacerdotes in crimen deprehensos, ac noctu à satellitibus captos primo diluculo ad præsulẽ clangentibus tubis, deduci imperârũ: satis esse pœnarũ pœnitentiã, q̃ publica eos ignominia affecisset. Antoninus ea re adedõ offensus est, vt statim igne quodam iustitiæ inflammatus, ad supremi magistratus aedes profectus sit: eosq; temeritatis graui simè coarguens anathemate illaqueatos esse pronunciãuit, à quo non nisi Summi Pontificis potestate liberari possent. Discerent in posterum aut nullo pacto, aut certè consideratius alienas causas tractare. Erant Octouiri, quanquam lapsi fuerant, non tamen ingenio perditõ & deploranda. Vbi antistitis constantiam cognouerunt, contentia ducti: supplices ad Pontificẽ literas delata. At Pontifex iubet eos Antoninum conuenire, ut vtrò supplices culpã fassi, pro canonũ iniusticia anathemate soluerentur. Antistes, quoniã publicè deliquerãt, zona collo indita, ad fores tẽpli nulli procedere: atq; ibi spectante populo, cõuertentes terga, vinculo excommunicationis liberauit.

Vide genus pœnitentiæ.

Vt verò anathematis gladium, in rebus maxime arduis distrinxit: sic ad leuissimos casus, cum excommunicatio sit pœnarum maxima condõ-

hæc ut autem pœnæ illius magnitudinem alijs
 declararet, & tali exemplo vltus fuisse legitur.
 Caudus panis in medium allatus, cum in eum
 anathematis verba protulisset, statim in carbo-
 nis atredinem est conuersus. Mox iterum: Heus,
 ait, si hoc nexu anathematis te libero, ac statim
 excussa atredine, pristinum candorem recepit.

Nullus fuit locus, in quo se fortem & intre-
 pidum non ostenderet. E templis, in quibus ma-
 ximè mundiciam & sanctitatem diligebat, non
 dico semel, sed sæpè scœminas impudico habitu
 quasi instrumenta dæmonum ad perdendas & in
 Venerem alliciendas animas, effugauit. Iuuenes
 qui spectatum venerant, quantacunque nobili-
 tate ac gratia pollerent, castigatos verbis acriter
 extruisti. Tum urbem inambulans, cruce præuia,
 aleatores vel solo aspectu perterritos, ad fugam
 compulsi. Nouum ludi genus, sortes, in vrbe tūc
 exortum, quàm celeriter aduenit, tam properè
 explosit. Mille nummos aureos, qui ex eo ludi
 genere sacerdoti cuidam obuenerant, interce-
 pit: quos pauperibus commodissimè erogauit.
 His, nulla in re non vigil, illa addidit: Iohannem
 Caninum, medicum exterum quidem, sed Flo-
 rentiæ commorantem, necromanticum, in Dei-
 param Virginem latrantem, tum hæreticis dog-
 matibus pertinaciter inquinatum: quanquam
 reclamantibus ciuibus, concremauit.

Egregium quiddam est, vitæ innocentiam &
 morum integritatem in vitæ cursu retinere, sed
 si ad morum sanctimoniam fax litterarum adiū-
 gatur? quid, quæso, absolutius, quid consumma-
 tius omni ex parte potest cogitari? Præstitit vtrū-
 que Antoninus tā egregiè, vt omnes æquauerit?
 multos etiam excesserit. Scripta eius, quæ omni-

Pœna excō-
 municatio-
 nis quæ hor-
 renda.

Egregiū fa-
 cinus. tanto
 pastore di-
 gaum.

Hæreticum
 comburere.

Præclara ei
eruditio &
scripta.

bus ad manum sunt, fidem faciunt, quæ quoniam
quotidiano vsu trita sunt, per me vt notiora fiat,
non laborabo. Hoc vnum maximè in homine
mirandum, quod, cùm omnia omne genus do-
ctrinarum adyta penetrârit, nullius tamen pre-
ceptis institutus fuerit; prorsus vt supero lu-
mine illustratus, plurima eum hausisse certum
dubium nô sit. Nec mirum sanè, qui etiam ante
na soli Deo cognita penetrauit.

Prædicat
mercatori
periculum.

Quidam eius amicus mercaturæ deditus, ab illo
dè ab illo monitus, ne se tanta lucri cupiditate
trahi pateretur, ne vè tanto animi angore in pa-
randis opibus vexaret, sed partis, quibus ab-
bat, diuitijs acquiesceret, si vellet ingens, quod
imminebat in aquis periculum euadere, eius ad-
monitioni aures occludebat. Sed paulo post
bita procella, inter Venetias & Patavium facta
naufragio, monita illa non contemnenda fuisse
didicit. Cumque iam pelago submergendus si-
rebatur, gembundus Antonini præsidium im-
plorauit; & ecce Antoninus adesse visus, cap-
lis eductum ex aquis liberauit. Plurima sunt hu-
ius virtutis exempla, quæ nos breuitati conside-
tes præterimus; hoc dixisse sufficiat, tantam præ-
omnes sanctitatis eius fuisse opinionem, vnde
eunti quacunque, flexo poplite mares, foeminae
diuites, inopes, senes, paruuli ad benedictionem
Præsulis curuarentur.

In multa a-
pud omnes
est venera-
tione.

Cum iam tempus appeteret, vt quod in hoc
vitæ curriculo in lachrymis seminârat, in ex-
tatione, ad caelestem vitam translatus, tandem
teret, postquâ annos xiiij. ac menses ij. Florantem
ecclesie præfuisset, ad quâ lvij. ætatis anno inter-
cunctus, in morbû incidit: quo paulatim ingra-
uescente, sacro se Eucharistiæ & extreme Vnctio-

Corripitur
morbo.

eis clypeo muniuit. Cumq; iam ferè ad ipsum
vix limè processisse, ita vt nihil nisi truncatum
quidpià eloqui posset, illud tamen moribundis
vocius crebrò repetebat: Seruire Deo, regnare
est. Tum illud quoq; frequenter iterabat: Sancta
& immaculata virginitas, quibus te laudibus ef-
feram nescio; incertum, an ad Deiparam Virgi-
nem conuersus, quæ se luctâtem cum morte vi-
deret, an hilaratus, quod inuiolatum ad illum
vsque diem virginitatis florem conseruasset.

Quo tempore sanctus Præsul animam effla-
uit, Pius secundus Rom. Pont. Florentiam appu-
lerat, qui maximè Antoninum obseruans, quan-
to perè vinentem coluisset, officijs in defunctum
magnifico apparatu & honore præstitis decla-
rauit. Quo die in D. Marci templo exequiæ cele-
bratæ sunt, foemina inualido latere, & quo non
videbatur, sancti corpus attigit, & integrum late-
ris visum, antè quàm templi limine pedem effer-
ret, rediisse prædicauit. Simile quoq; beneficiû in
promortuo brachio Mathæus Ciachus recepit.

Postquam verò in sepulchrum illatus est, tot
ac tantis miraculis splendescere cœpit, vt cun-
cta recenferi nequeât. Fabrianû oppidum est in
Piceno non ignobile. Hic foeminae cuidam tota
facies & caput adèdò miserandum in modum in-
tumentum, vt oculorum orbis reconditi laterët;
Accedebat totius corporis contractio, prorsus
vt omnium membrorum officio destituta iace-
ret. Tota erat in ærumnis & angoribus: non no-
ctu, non interdiù somnû carpebat. Habebat hæc
germanû Andream, qui ex Prædicatorû Ordine, a-
pud B. Præsulem diu adusq; obitû perstiterat. Is
sororem suâ adèdò miseram ad implorandû bea-
ti viri præsidium hortatus est: futurum vt ab eo

Kk 4 aliquod

Verissima S.
viri, in extre-
mis senten-
tia.

Pius II. Rō.
Pont. S. viri
funus curas
magnificè.

Miracula
post obitū.

aliquod calamitatis suæ remedium perciperet. Misera muliercula cùm se vndique humano auxilio destitutam cerneret, fratris adhortatione incensa. Deum, vt se sancti meritis iuaret, maximè precata est. Acceperat à fratre suo Antonini tunicam, quæ illi post mortem beati viri obtigerat. Hanc ad carnem induens, fide mirabiliter incalescens, tota nocte gestauit: precibus interrim & gemitibus diuinam opem implorant. Vbi diluxit, non modò facies detumuerat, sed membris omnibus ac neruis tantus vigor redierat, vt quæ antè nec stare nec iacere poterat, ad flumen lotura lintea, integra valetudine curaret.

Florentia in monasterio D. Lucie, vbi libagnis D. Dominici nobilis virginum coetus habitabat, virgo Charitas, Guidonis Tholosini filia, toto sexennio contracta, adè vt os genibusingeretur, frustrà medicorum artes & remedia experta fuerat; quæ salutis desiderio ardens, cum in Antonino magnam spem collocasset, vt à Deo optatam sibi sanitatem obtineret, nocte quadam diuinis in cubiculo meditationibus intentata, ab eodem quod desiderabat, obtinere meruit. Sed ne vastum mare miraculorum ei uigrediar, calamum reprimò. Quomodo enim scribendorum miraculorum fines esse possent, qui à patrandis miraculis nunquam abstinuit? adè vt sole quodam prodigiorum terras illustrare videatur?

DE INV
historia
Cui Soc
R. & R
nea scri
N
du
ue
videret. m
rum conc
denique.
lymis, ci
honorem
Per idem
ter Hiero
illa loca
Jigionis
ximè ino
visa est.
posset. V
bus virib
cum illu
supplicio
dum terra
nefas est.
xerant, &
finem ere
oraturus
retur: eo
omino t
ritionem
At ver
quo stab
manifest